

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/228/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514207013
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3514207013.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobcu B. E., s. r. o., so sídlom G. XX, R. - mestská časť E. G., B. XX XXX XXX, zastúpeného C. C. H., advokátom so sídlom G. XX, R. proti žalovanému K. K., narodenému dňa XX.XX.XXXX, bytom C. L. XX, U. G. nad H., do XX.XX.XXXX za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Q. na ochranu občana spotrebiteľa T., so sídlom U. legionárov 5, D., B. XX XXX XXX, o zaplatenie 719,50 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 12C/320/2015-131 zo dňa 22. mája 2017, takt

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá a vo výroku III., ktorým žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi bolo priznané právo na náhradu trov konania v rozsahu 100% z r u š u j e a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojim rozsudkom konanie v časti o zaplatenie sumy 216,62 Eur zastavil (výrok I.), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.), žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok III.) a žalobcovi vrátil zaplatenú časť súdneho poplatku za podanie žaloby vo výške 6,30 Eur po právoplatnosti rozsudku prostredníctvom Centrálného registra súdnych poplatkov Slovenskej pošty, a.s. (výrok IV.).

2. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca vzal svoju žalobu v časti o zaplatenie 216,62 Eur späť pred otvorením pojednávania vo veci samej, preto s poukazom na ust. § 144, § 145 ods. 2 CSP, konanie v tejto časti zastavil a rozhodol o vrátení časti súdneho poplatku podľa § 11 ods. 3, ods. 4 zák. č. 71/1992 Zb. (výrok I., II.).

3. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili dňa 28.07.2009 zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal splácať poskytnuté finančné prostriedky v pravidelných mesačných splátkach riadne a včas, pričom táto skutočnosť nebola medzi stranami sporu sporná a nebol ani sporný obsah predmetnej zmluvy. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti a riadne a včas neplatil jednotlivé splátky, žalobca listom zo dňa 22.07.2011 vyzval žalovaného k úhrade všetkých splátok jednorazovo. Právny vzťah medzi stranami sporu, založený zmluvou o úvere, posúdil súd prvej inštancie ako spotrebiteľský vzťah, keď prihliadol na charakter účastníkov zmluvy a na predmetný právny vzťah aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka. Podľa názoru súdu prvej inštancie zostala spornou skutočnosť, či prejav vôle právneho predchodcu žalobcu zo dňa 22.07.2011, podľa ktorého vypovedal zmluvu o úvere ku dňu 09.08.2011, je možné považovať za odstúpenie od zmluvy alebo za vypovedanie zmluvy ako zmluvný dôvod ukončenia vzťahu medzi účastníkmi zmluvy. Súd prvej inštancie prejav vôle právneho predchodcu žalobcu, vzhľadom na jeho obsah, posúdil ako odstúpenie od zmluvy podľa ustanovenia § 48 Občianskeho zákonníka. Ďalej súd prvej inštancie dospel k záveru, že vypovedanie zmluvy v

zmysle bodu 13.2 Všeobecných obchodných podmienok právneho predchodcu žalobcu je povahou ustanovením zodpovedajúcim odstúpeniu od zmluvy v zmysle § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

4. S poukazom na vznesenú námietku premlčania zo strany vedľajšieho účastníka a žalovaného, súd prvej inštancie skúmal, či došlo ku kvalifikovanému uplynutiu času, teda zániku súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať. Súd prvej inštancie považoval uplatnenú pohľadávku žalobcu za premlčanú z dôvodu, že uplatnenú pohľadávku bolo možné prvýkrát uplatniť dňa 10.08.2011 (t.j. deň nasledujúci po odstúpení od zmluvy a súčasne uplynutí dodatočne určenej lehoty na jednorazové zaplatenie celkovej istiny, po márnom uplynutí ktorej žalobca vyjadril úmysel pristúpiť k vymáhaniu ním zvoleným spôsobom) a žaloba bola podaná na súde dňa 22.07.2014, teda po márnom uplynutí dvojročnej premlčacej doby podľa ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto žalobu zamietol bez toho, že by ďalej posudzoval vecnú správnosť a opodstatnenosť uplatňovaného premlčaného práva. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

5. Proti výroku II. a výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca s poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. f/ a písm. h/ CSP a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch zmenil tak, že zaviazá žalovaného zaplatiť mu sumu 502,88 Eur spolu s úrokmi z omeškania a súčasne mu prizná náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia podľa pomeru úspechu v spore. Uviedol, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, pretože predžalobnú upomienku jeho právneho predchodcu zo dňa 22.07.2011 vyhodnotil ako odstúpenie od zmluvy s následkom zrušenia zmluvy od počiatku a následne posúdil uplatnený nárok ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý posúdil pri aplikácii § 107 Občianskeho zákonníka ako premlčaný. Podľa jeho názoru listom zo dňa 22.07.2011 nedošlo k odstúpeniu od zmluvy. Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté, pričom v prejednávacom prípade nebol splnený ani jeden zákonný predpoklad pre platné odstúpenie od zmluvy. Zdôraznil, že zákon č. 129/2010 Z. z. neumožňuje veriteľovi odstúpiť od zmluvy o spotrebiteľskom úvere a rovnako možnosť odstúpenia od zmluvy nebola medzi účastníkmi zmluvy zmluvne dojednaná. Vzhľadom na to, že neboli splnené zákonné predpoklady pre platné odstúpenie od zmluvy, listom právneho predchodcu žalobcu zo dňa 22.07.2011 nedošlo k odstúpeniu od zmluvy. Ďalej uviedol, že z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia účinkov predmetného listu súd prvej inštancie nesprávne aplikoval na predmetný právny vzťah režim bezdôvodného obohatenia, čo malo za následok nesprávne právne posúdenie plynutia premlčacej doby. Z obsahu listu zo dňa 22.07.2011 vyplýva, že jeho právny predchodca týmto oznámením realizoval oprávnenie predčasne žiadať zaplatenie celej pohľadávky z dôvodu neplatenia dohodnutých splátok podľa § 565 Občianskeho zákonníka a týmto podaním predčasne zosplatnil pohľadávku z úveru s výzvou na jej zaplatenie, pričom márnym uplynutím lehoty na zaplatenie pohľadávky nastala dňa 09.08.2011 splatnosť pohľadávky, ktorá sa tak premlčuje v zákonnej všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka, a preto ním uplatnená pohľadávka v čase začatia sporu dňa 22.07.2014 premlčaná nebola. I v prípade, že by aj odvolací súd dospel k názoru, že postupom právneho predchodcu žalobcu nedošlo k predčasnému zosplatneniu pohľadávky postupom podľa § 565 Občianskeho zákonníka, tak by sa každá jednotlivá splátka premlčovala samostatne vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa lehoty splatnosti jednotlivých splátok. Záverom žalobca uviedol, že správnym a náležitým zistením skutkového stavu vecí, ako aj správnym právnym posúdením vecí, by súd prvej inštancie žalobe vyhovel v žalobcom upravenom rozsahu. Na podporu svojich tvrdení poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/115/2016-144 zo dňa 22. mája 2017.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

7. K odvolaniu sa vyjadrilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa T., ktoré považuje napadnutý rozsudok za správny po stránke právnej aj skutkovej, nakoľko jeho vydaniu predchádzalo dostatočné zistenie skutkového stavu a náležitá aplikácia relevantných právnych predpisov a stotožňuje sa v plnom rozsahu so závermi súdu prvej inštancie. Má za to, že list právneho predchodcu žalobcu je potrebné vyhodnotiť ako odstúpenie od zmluvy s účinkami jej zrušenia ex tunc, nakoľko v zmluve nebola žiadnym spôsobom dojednaná možnosť veriteľa postupovať podľa § 565 Občianskeho zákonníka.

8. K vyjadreniu združenia sa žalobca a ani žalovaný v lehote určenej súdom písomne nevyjadrili.

9. Súd prvej inštancie predložil odvolaciemu súdu vec na rozhodnutie o podanom odvolaní dňa 18.12.2018 (rozsudok súdu prvej inštancie je zo dňa 22.05.2017). Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom výroku II., ktorým žalobu zamietol a súvisiacom výroku III. o trovách konania zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP a v rozsahu zrušenia vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

10. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol stranami sporu spochybnený vo výroku I., ktorým súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie sumy 216,62 Eur zastavil a vo výroku IV., ktorým rozhodol o vrátení časti súdneho poplatku zo zastavenej časti žalobcovi, v týchto výrokoch rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť a odvolací súd sa ich nedotýkal.

11. Dôvodom, pre ktorý súd prvej inštancie žalobu vo zvyšujúcej časti (ohľadne sumy 502,88 Eur s prísl.) zamietol, bolo premlčanie žalobcom uplatnenej pohľadávky, ku ktorému premlčaniu súd prihliadol na námietku Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktoré bolo do 30.06.2016 vedľajším účastníkom na strane žalovaného a rovnako na námietku žalovaného.

12. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

13. Podľa § 470 ods. 2 prvá veta CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

14. Žalobca uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a tvrdil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia listu jeho právneho predchodcu zo dňa 22.07.2011 adresovaného žalovanému, ktorý súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil ako odstúpenie od zmluvy a následne nesprávne posúdil i premlčanie ním uplatneného nároku v danej veci.

15. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP spočíva v mylnej aplikácii (výkladu) právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na zistený skutkový stav vôbec nemožno aplikovať, ako aj posúdenie predbežných otázok, otázok žalovateľnosti nároku a dodržiavanie procesných predpisov, upravujúcich otázky, ktoré majú vplyv na správnosť rozhodnutia vo veci samej.

16. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 22.07.2011, označeného ako „Predžalobná upomienka“, vyzval žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jeho pohľadávky jednorazovo v súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami zmluvy a to z dôvodu, že žalovaný „nevzal vážne“ jeho predchádzajúce upozornenie, ktorým mu poskytol poslednú možnosť mesačných splátok . Z tohto dôvodu vyzval žalovaného na zaplatenie istiny 828,77 Eur do 3 dní od doručenia jeho upomienky s tým, že ho upozornil, že márnym uplynutím poskytnutej lehoty na plnenie začne vymáhať pohľadávku spolu s jej príslušenstvom.

17. Súd prvej inštancie prejav vôle právneho predchodcu žalobcu zo dňa 22.07.2011 posúdil ako odstúpenie od zmluvy v zmysle § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

18. Odstúpenie od zmluvy je jednostranným právnym úkonom, ktorým realizuje účastník zmluvy svoje právo (nie povinnosť) domôcť sa v dôsledku naplnenia zákonného alebo zmluvného dôvodu zrušenia zmluvy. Občiansky zákonník v § 48 ods. 1 umožňuje odstúpiť od zmluvy, ak je to v tomto zákone alebo inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté .

19. Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nespĺnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky (§ 565 Občianskeho zákonníka).

20. Odvolací súd sa oboznámil dôsledne s listom právneho predchodcu žalobcu zo dňa 22.07.2011 (č.l. 5 spisu) a nemôže sa s právnym posúdením tohto listinného dôkazu súdom prvej inštancie stotožniť. Z označenia (predžalobná upomienka), ani obsahu uvedeného listinného dôkazu nevyplýva, že by ním právny predchodca žalobcu mal v úmysle a aj prejavil vôľu odstúpiť od úverovej zmluvy a zrušiť

zmluvu od začiatku. Z obsahu uvedenej listiny vyplýva, že žalovaný napriek predchádzajúcim výzvam zo strany právneho predchodcu žalobcu ako veriteľa neplnil svoje povinnosti vyplývajúce z úverovej zmluvy a neuhrádzal veriteľovi dohodnuté splátky riadne a včas. V dôsledku takéhoto konania vyzval právny predchodca žalobcu žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo v súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami, pričom bola žalovanému poskytnutá dodatočná lehota na plnenie s upozornením, že v prípade, ak celkovú istinu žalovaný neuhradí, právny predchodca žalobcu začne vymáhať pohľadávku spolu s príslušenstvom.

21. Odvolací súd konštatuje, že každý právny úkon vyjadrený slovami je treba vykladať nielen podľa jeho jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom (§ 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

22. Z obsahu a ani z označenia písomného prejavu vôle právneho predchodcu žalobcu adresovaného žalovanému ako dlžníkovi však nemožno vyvodiť, že išlo o prejav vôle právneho predchodcu žalobcu odstúpiť od zmluvy uzavretej so žalovaným a zrušiť tak zmluvu od začiatku. Pojmy použité v jazykovom vyjadrení obsahu listu právneho predchodcu žalobcu - „predžalobná upomienka“, „...vzývame k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo..“ atď. sú natoľko jednoznačné, že nie je možné obsah tohto prejavu vôle vyložiť v rozpore s jazykovým prejavom.

23. Z tohto dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne ustanovenia právneho predpisu (§ 48 Občianskeho zákonníka) a vedený týmto nesprávnym právnym posúdením veci, nesprávne aplikoval i ust. § 451 a § 107 ods. I (bezdôvodné obohatenie, premlčanie) a nezaoberal sa okolnosťami významnými pre posúdenie dôvodnosti nároku žalobcu v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. či listom právneho predchodcu žalobcu zo dňa 22.07.2011 adresovaným žalovanému boli splnené predpoklady pre platné zosplatnenie pohľadávky právnym predchodcom žalobcu alebo k zosplatneniu pohľadávky platne nedošlo.

24. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým žalobu vo zvyšku zamietol a v súvisiacom výroku III. zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

25. V ďalšom konaní súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, vykoná potrebné dokazovanie a vyhodnotí dôkazy v súlade s ustanovením § 191 CSP, pričom sa vysporiada s relevantnými námietkami žalobcu, ktoré uviedol v priebehu súdneho konania, vrátane konania odvolacieho, ako i námietkou premlčania nároku žalobcu vznesenú žalovaným. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie znova rozhodne i o trovách prvoinštančného konania, ako aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP). Prioritne však súd prvej inštancie musí rozhodnúť o návrhu Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 03.10.2016 (č.l. 36) na pribratie do konania podľa § 95 CSP, o ktorom doposiaľ rozhodnuté nebolo.

26. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).